

ЕКЗАМЕНАЦІЙНІ ПИТАННЯ ДЛЯ СКЛАДАННЯ ІСПИТУ

1. Поняття світогляду, його структура.
2. Основні історичні типи світогляду. Світогляд і філософія.
3. Поняття філософії, її предмет та метод.
4. Структура і функції філософії.
5. Місце та роль філософії у суспільстві.
6. Онтологія. Основні категорії онтології. Онтологічний монізм та плюралізм.
7. Становлення філософської категорії «матерія». Сучасна наука про матерію.
8. Простір та час як поняття філософії.
9. Субстанціальна та реляційна концепції простору та часу.
10. Світоглядне значення теорії відносності Ейнштейна.
11. Світоглядне значення сучасних наукових концепцій космології, астрофізики про Всесвіт (Хоккінг, Грін, Дойч, Каку, Гус, Лінде та ін).
12. Свідомість як вищий рівень духовної активності людини, ідеальне відтворення дійсності.
13. Розвиток уяви про свідомість в класичній філософії.
14. Сучасні філософія та наука про свідомість.
15. Структура свідомості. Права та ліва півкулі та їх морфологічно-функціональні особливості.
16. Проблема штучного інтелекту та свідомість.
17. Розвиток як філософська проблема, її формування. Основні філософські концепції розвитку.
18. Діалектика, її особливості та історичні форми.
19. Структура діалектики: принципи, категорії та закони.
20. Функції діалектики та її методологічне значення.
21. Синергетична парадигма розвитку. Основні світоглядні та методологічні принципи (принцип імовірнісного детермінізму, визнання універсальності та узгодженості процесів у природі, визнання універсального характеру еволюції та адаптації як закономірної поведінки складної системи, що самоорганізується, будь-якої природи).
22. Глобальний еволюціонізм. Поняття «еволюція» та «розвиток», їх визначення. Загальні світоглядно-теоретичні положення глобального еволюціонізму.
23. Філософсько-гносеологічне відношення до світу та його специфіка. Основні теоретико-пізнавальні стратегії.
24. Сучасна гносеологічна ситуація. Класична і некласична епістемологія.
25. Суб'єкт та об'єкт пізнання. Предмет та мета пізнання.
26. Чуттєве та раціональне в пізнанні. Ступені пізнання.
27. Істина в теорії пізнання, її аспекти (онтологічний, логіко-семантичний, ціннісно-емоційний).
28. Співвідношення абсолютної та відносної істини в пізнанні.
29. Критерії істини.
30. Динаміка та розвиток науки.
31. Донаукові типи пізнання. Особливості міфологічної свідомості. Зачатки наукових знань в історії культури.
32. Ненаукове, квазінаукове знання. Проблема демаркації.
33. Виникнення науки і основні стадії її історичної еволюції. Наука як соціальний інститут.
34. Наука у філософському ракурсі (філософія науки).
35. Взаємозв'язок науки і техніки. Феномен науково-технічного прогресу.
36. Диференціація наукового знання. Особливості пізнання у соціально-гуманітарній сфері.
37. Особливості сучасного етапу розвитку науки (сучасні процеси диференціації та інтеграції наук; технізація).

38. Філософські основи методології наукового дослідження (сутність повсякденного та наукового пізнання; поняття про метод та методологію наукового дослідження).
39. Логіка процесу наукового дослідження (наукові факти; поняття наукової проблеми, її постановка та формулювання; зміст наукової ідеї, концепції та гіпотези; сутність теорії).
40. Зміст рівнів наукового дослідження; методи збирання емпіричної інформації (спостереження, експеримент, порівняння та вимірювання).
41. Методи теоретичного узагальнення емпіричної інформації (загальнологічні методи; теоретичні методи; історичні та логічний методи).
42. Види наукових досліджень. Дисертація як вид наукового дослідження.
43. Основні передумови виникнення суспільства; проблема співвідношення матеріального та духовного начал у суспільстві.
44. Суспільство як об'єкт філософського аналізу: філософські підходи до дослідження суспільства, принципи та методологія його вивчення
45. Формаційний і цивілізаційний підходи дослідження суспільства. Порівняльний аналіз.
46. Концепції постіндустріального та інформаційного суспільства. Зв'язок постіндустріального та інформаційного із індустріальним суспільством.
47. Структура суспільства, загальна характеристика його основних складових.
48. Соціальна структура суспільства. Трансформація вчення К. Маркса про класи в сучасних філософських дослідженнях.
49. Політична система суспільства: сутність, структура, функції.
50. Громадянське і політичне суспільство: сутність і порівняльний аналіз.
51. Значення техніки і технологій в сучасних філософських дослідженнях суспільства.
52. Глобалізація. Основні виміри глобалізації.
53. Глобальні проблеми людства. Комплексний характер глобальних проблем.
54. Проблема походження людини. Теорія антропосоціогенезу; питання про співвідношення біологічного та соціального в людині.
55. Людина в філософії марксизму.
56. Нове розуміння буття людини в європейському ірраціоналізмі.
57. Людина, індивід, індивідуальність, особистість; проблема соціалізації.
58. Свобода та відповідальність як атрибутивні характеристики людини.
59. Усвідомлення скінченності людського буття. Сенс життя як інтегральна характеристика людського буття.
60. Людина у сучасному світі. Проблема трансгуманізму.